

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej CSc. a z členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Ľuboša Szigetiho v právnej veci navrhovateľa: **J. S.**, proti odporcovi: **MV SR – MÚ**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu Č.p.: MU-2776/PO-Ž/2005 zo dňa 13. februára 2006, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 41/2006-61 zo dňa 14. novembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 41/2006-61 zo dňa 14. novembra 2007 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku, potvrdil rozhodnutie Č.p.: MU-2776/PO-Ž/2005 zo dňa 13. februára 2006 v napadnutej časti, ktorou odporca rozhodol, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Indie podľa § 47 zákona o azyle.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver. Podľa krajského súdu odporca vykonal dokazovanie správami o krajine pôvodu zameranými na existenciu či neexistenciu bezpečnostného rizika návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu, pričom z týchto správ vyplynulo, čo bolo

potvrdené aj súdom doplneným dokazovaním, že indickí navrátilci nečelia žiadnemu riziku pri svojom návrate z tretích krajín, a to ani po neúspešných azylových konaniach.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia a neúplného zistenia skutkového stavu veci. Vyjadril presvedčenie, že dôvody jeho žiadosti o azyl zakladajú minimálne dôvod na aplikáciu zákazu vyhostenia alebo vrátenia do Indie, pretože pokiaľ by sa vrátil do Indie, bol by jeho život alebo zdravie ohrozený.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že navrhol rozhodnutie odporcu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že napadnutý rozsudok ako vecne správny navrhol potvrdiť. Zopakoval argumenty, pre ktoré navrhovateľovi azyl neudelil a súčasne poukázal na to, že sa otázkou existencie prekážok vyhostenia navrhovateľa podľa § 47 zákona o azyle podrobne zaoberal, pričom v jeho prípade nezistil také nebezpečenstvo návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu, ktoré má na mysli ustanovenie § 47 zákona o azyle.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti, ktorou rozhodol o tom, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa ustanovenia § 47 zákona o azyle do Indie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 1. júla 2008 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 ods. 1 zákona o azyle (účinného do 31.12.2006, ďalej len zákon o azyle) Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v štáte, ktorého je štátnym občanom, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý je v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (ods. 2).

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá v štáte, ktorý azylant opustil z dôvodov podľa § 8, a azylant s tým vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí; za azylanta robí právne úkony opatrovník, ktorého mu ustanoví ministerstvo; 7) ustanovenia § 16 ods. 2 sa nepoužijú.

Podľa § 10 ods. 2 zákona o azyle žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Podľa § 13 ods. 3 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle, ak ministerstvo zamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu; vo výroku rozhodnutia uvedie, či sa na cudzinca vzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa § 47.

Podľa § 47 ods. 1 zákona o azyle, žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencia nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť na hranice územia štátu, 21) kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného

pre bezpečnosť Slovenskej republiky, alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného z obzvlášť závažného trestného činu, 19) predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

Žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska, alebo odídencu nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo vrátiť na hranice územia štátu, 21) kde by bol mučený alebo podrobený krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu, alebo trestu. (ods. 2)

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené napadnuté rozhodnutie v časti, ktorou odporca rozhodol podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Indie podľa § 47 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj rozhodnutie odporcu v napadnutej časti najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť rozhodnutia odporcu v napadnutej časti.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi tým, že jeho dôvody pre udelenie azylu (mal údajne problémy s ľuďmi, o ktorých sa domnieval, že boli teroristami, požadovali od jeho rodiny peniaze a jedlo, matka utrpela zranenia a otec následkom streľby počas toho, ako si prišli pre peniaze, utrpel zranenia, zomrel, údajní teroristi ho vyhľadali dokonca aj u strýka vo vzdialenej Haryane, podarilo sa mu však ujsť) neboli relevantné pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. Odporca zdôraznil, že podľa vyjadrení navrhovateľa polícia túto udalosť vyšetruovala, preto nebolo možné hovoriť o prenasledovaní v zmysle jeho definície vyjadrenej v § 2 písm. o) zákona o azyle.

Je potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľ nenapadol opravným prostriedkom, preto nebolo dôvodné rozhodnutie v uvedenej časti podrobiť súdnemu prieskumu.

Odporca odôvodnil rozhodnutie o tom, že na navrhovateľa sa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Indie podľa § 47 zákona o azyle skutočnosťou, že v priebehu konania neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by bránili jeho návratu do krajiny pôvodu. V tejto súvislosti odporca uviedol, že indická ústava zaručuje svojim občanom právo voľného pohybu po celom území Indie a právo usadiť sa a žiť v akejkoľvek časti krajiny. S odvolaním sa na stanovisko UNHCR odporca uviedol, že indickí občania, ktorí sa vrátili späť do krajiny potom, čo im v zahraničí bola zamietnutá žiadosť o azyl, ako navrátilci sa nestretávajú so žiadnymi problémami,

pričom hľadanie azylu v inej krajine nie je považované v Indii za trestný čin, pokiaľ daná osoba nie je v spojení s teroristickou skupinou alebo separatistickým hnutím.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Správa o dodržiavaní ľudských práv Úradu pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA zo dňa 28.2.2005 o aktuálnej situácii v Indii, Lexikón zemí z roku 2003), ktoré posúdil nielen z hľadiska dôvodov, pre ktoré žiadal udeliť azyl, ale aj vo vzťahu k skúmaniu skutočností, ktoré by predstavovali riziko bezpečného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

V tejto súvislosti je podstatné zdôrazniť, že kým udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. o/ zákona o azyle (účinného do 31.12.2006) alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu, prekážka vyhostenia sa naopak vzťahuje typicky k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa o azyl do krajiny pôvodu, vzťahuje sa tak čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v celkom odlišnom čase.

Odporca výrokom, ktorým rozhodol, že sa na navrhovateľa nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Indie podľa § 47 zákona o azyle, deklaroval len to, čo predpokladá zákon v citovanom ustanovení, t.j. že nebolo zistené, že by život a osobná sloboda žalobcu boli z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov vyhostením alebo návratom ohrozené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že okolnosti stanovené ako prekážky vyhostenia, ktoré správne hodnotil odporca samostatne, neboli v zmysle § 47 zákona o azyle vyhodnotené za prekážky vyhostenia, ktoré by predstavovali bezpečnostné riziko v prípade jeho návratu.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že okolnosti stanovené ako prekážky vyhostenia v zmysle § 47 zákona o azyle nie sú totožné s dôvodmi pre udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle, preto sa správny orgán nimi musí zaoberať samostatne.

Z tohto pohľadu Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil v postupe odporcu, ani krajského súdu, ktorý doplnil dokazovanie aktuálnymi správami o krajine pôvodu, žiadne pochybenie. So skutkovými zisteniami odporcu ohľadne skúmania existencie prekážok vyhostenia v zmysle zákona o azyle sa odvolací súd plne stotožňuje a v podrobnostiach na správne zistenia, doplnené dokazovaním pred krajským súdom, odkazuje.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že postup odporcu bol v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd považoval odvoláciu námietku navrhovateľa, podľa ktorej dôvody, pre ktoré žiadal udeliť azyl, zakladajú minimálne dôvod na aplikáciu zákazu vyhostenia alebo vrátenia do Indie za nedôvodnú, s právnym záverom uvedeným v napadnutom rozsudku sa stotožnil a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 1. júla 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Nikoleta Adamovičová